

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาค้นคว้ามุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลตำบลเขตภาคเหนือ ปีการศึกษา 2551 โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากร ได้แก่ ผู้บริหารระดับเทศบาล ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลเขตภาคเหนือ ดังนี้ ผู้บริหารระดับเทศบาล จำนวน 33 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 11 คน ครูผู้สอน จำนวน 159 คน และกรรมการสถานศึกษา จำนวน 77 คน รวม 280 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่เลือกมาจากกลุ่มประชากร โดยวิธีสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม จำนวนทั้งสิ้น 174 คน จากการเทียบจำนวนประชากร กับขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน (เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, 2545, หน้า 136 – 137 อ้างอิงจาก Krejcie and Morgan, 1970, pp 697 – 710) แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ดังนี้ ผู้บริหารระดับเทศบาล จำนวน 22 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 11 คน ครูผู้สอน จำนวน 97 คน และกรรมการสถานศึกษา จำนวน 44 คน รวม 174 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open End) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลตำบลเขตภาคเหนือ ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	จำนวน 15 ข้อ
2. ด้านการบริหารงานบุคคล	จำนวน 12 ข้อ
3. ด้านการบริหารงบประมาณ	จำนวน 10 ข้อ
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	จำนวน 10 ข้อ
รวมทั้งสิ้น	จำนวน 47 ข้อ

โดยมีเกณฑ์กำหนดดังต่อไปนี้

มีปัญหาการดำเนินงานมากที่สุดได้	5 คะแนน
มีปัญหาการดำเนินงานมากได้	4 คะแนน
มีปัญหาการดำเนินงานปานกลางได้	3 คะแนน
มีปัญหาการดำเนินงานน้อยได้	2 คะแนน
มีปัญหาการดำเนินงานน้อยที่สุดได้	1 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลตำบลเขตภาคเหนือ ลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-End)

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการศึกษาดังนี้ คือ

1. สัมภาษณ์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา โดยเฉพาะการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดโรงเรียนเทศบาล
2. สร้างข้อคำถามขึ้น โดยอาศัยเนื้อหาสาระจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกตามด้านต่าง ๆ คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป
3. นำข้อคำถามที่ได้มาสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลตำบลเขตภาคเหนือ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ ความถูกต้อง ครอบคลุมทั้งด้านโครงสร้าง เนื้อหาที่จะศึกษา และรับข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความเห็นชอบในการสร้างแบบสอบถาม และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) พร้อมทั้งตรวจแก้ไขเนื้อหา และการใช้สำนวนภาษา ตลอดจนพิจารณาความเหมาะสมทั่วไปของแบบสอบถาม โดยขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

5.1 รองศาสตราจารย์ ดร. ภาณุวัฒน์ ภักดีวงศ์ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

5.2 ดร. อนุชา กอนพวง ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

5.3 นางกัลยา สุทธนู ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ เทศบาลนครพิษณุโลก

5.4 นายมานะ สอนสารี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 3 วัดท่ามะปราง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

5.5 นางกัลยาณี อุบลเจริญ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองการศึกษา เทศบาลตำบลวังฆ้อง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก

นำผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมาย (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยได้ดัชนีค่าความสอดคล้องของแบบสอบถาม จำนวน 47 ข้อ มีค่าเท่ากับ 0.60 ถึง 1.00

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

7. นำแบบสอบถามไปทดลองเก็บข้อมูล (Try out) เพื่อทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นกับผู้บริหารระดับเทศบาล ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลบ้านโดนด จำนวน 30 คน นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจให้คะแนนและนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - coefficient) ตามแบบของคอนบาร์ด (อเนก เพียรอนุกุลบุตร, 2524, หน้า 26 อ้างอิงมาจาก Cronbach, 1941) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

1. ขอลหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงนายกเทศมนตรีและผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสำรวจข้อมูลและเก็บข้อมูลจากผู้ที่เป็กลุ่มตัวอย่าง
2. ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยผู้ศึกษาค้นคว้าส่งแบบสอบถามพร้อมสอดซองเปล่าติดแสตมป์ส่งไปทางไปรษณีย์
3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา 174 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ โดยได้จัดเตรียมข้อมูลเพื่อจะนำไปวิเคราะห์ โดยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ทางสถิติ ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป โดยหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลตำบลเขตภาคเหนือ โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) โดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ
 - 2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ
 - 2.2 ด้านการบริหารงานบุคคล
 - 2.3 ด้านการบริหารงบประมาณ
 - 2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป
3. วิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลตำบลเขตภาคเหนือ โดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
4. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลตำบลเขตภาคเหนือ ที่มีสถานภาพโดยตำแหน่งต่างกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และถ้าพบว่ามีค่าความแตกต่าง จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมวิเคราะห์ทางสถิติ

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.4 การทำสอบค่า F-test และเปรียบเทียบรายคู่ทดสอบด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe'test)

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามการหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของ Cronbach